

Bài phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tại Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XIV

11:47 04/06/2026

Sáng 4/6, tại Trung tâm Hội nghị quốc gia (Hà Nội), Đại hội XIV Công đoàn Việt Nam nhiệm kỳ 2026-2031 tiến hành phiên trọng thể. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm dự và phát biểu chỉ đạo Đại hội. Tạp chí Thương hiệu và Công luận trân trọng giới thiệu toàn văn bài phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tại Đại hội.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu chỉ đạo Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XIV. (Ảnh: TTXVN)

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam,

Thưa Đoàn Chủ tịch Đại hội,

Thưa các vị đại biểu, khách quý, cùng toàn thể Đại hội,

Hôm nay, tôi rất vui mừng tới dự Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XIV, nhiệm kỳ 2026-2031, ngày hội lớn của giai cấp công nhân, của tổ chức Công đoàn và của hàng chục triệu đoàn viên, công nhân, viên chức, lao động cả nước.

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, tôi nhiệt liệt chào mừng Đại hội; xin gửi tới các thế hệ cán bộ công đoàn, cùng toàn thể đoàn viên, công nhân, viên chức, người lao động trong cả nước lời thăm hỏi thân thiết và lời chúc mừng tốt đẹp nhất.

Thưa các đại biểu tham dự Đại hội,

Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XIV diễn ra trong thời điểm đất nước ta bước vào giai đoạn phát triển mới. Đại hội XIV của Đảng đã xác định rõ mục tiêu phát triển đất nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; yêu cầu tự chủ chiến lược, tự cường, tự tin, phát triển nhanh, bền vững, vì hòa bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc.

Trong hành trình đó, giai cấp công nhân và người lao động có vị trí hết sức quan trọng. Không có một nền công nghiệp hiện đại nếu thiếu đội ngũ công nhân hiện đại. Không có năng suất lao động cao nếu người lao động không được đào tạo, chăm lo, bảo vệ và khơi dậy khát vọng cống hiến. Không thể có phát triển bền vững nếu đời sống của công nhân, người lao động còn nhiều khó khăn, nếu tiếng nói chính đáng của người lao động chưa được lắng nghe đầy đủ.

Vì vậy, Đại hội lần này không chỉ là đại hội nhiệm kỳ của tổ chức Công đoàn, mà còn là dịp để chúng ta trả lời câu hỏi rất lớn: Công đoàn Việt Nam phải đổi mới như thế nào để thực sự là chỗ dựa tin cậy của người lao động, là cầu nối bền chặt giữa Đảng, Nhà nước với giai cấp công nhân, là lực lượng quan trọng góp phần xây dựng đất nước trong kỷ nguyên mới.

Tôi cơ bản đồng tình với Báo cáo chính trị, phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ mà Đại hội đã đề ra.

Thưa các vị đại biểu tham dự Đại hội,

Trong suốt tiến trình cách mạng Việt Nam, giai cấp công nhân luôn là lực lượng tiên phong, là nòng cốt của liên minh công nhân, nông dân, trí thức; là lực lượng trực tiếp làm ra của cải vật chất, xây dựng cơ sở kinh tế, kỹ thuật của đất nước; đồng thời là lực lượng có ý thức tổ chức, kỷ luật, tinh thần đoàn kết và bản lĩnh chính trị.

Từ các nhà máy, công trường, hầm mỏ, bến cảng, khu công nghiệp, khu chế xuất, đến các lĩnh vực dịch vụ, công nghệ, logistics, năng lượng, y tế, giáo dục, tài chính, kinh tế số hôm nay, đâu cũng có mồ hôi, trí tuệ, bàn tay và khát vọng của giai cấp công nhân, người lao động Việt Nam.

Những năm qua, trong bối cảnh kinh tế thế giới biến động, thị trường lao động thay đổi nhanh, đời sống công nhân còn nhiều khó khăn, tổ chức Công đoàn Việt Nam đã có nhiều cố gắng rất đáng ghi nhận. Các cấp công đoàn đã tham gia xây dựng chính sách, pháp luật; chăm lo việc làm, thu nhập, phúc lợi, nhà ở, điều kiện lao động; tổ chức nhiều phong trào thi đua yêu nước, lao động giỏi, lao động sáng tạo; hỗ trợ đoàn viên, người lao động lúc khó khăn, hoạn nạn.

Các phong trào như “Tết Sum vầy”, “Tháng Công nhân”, “Mái ấm Công đoàn”, chương trình phúc lợi đoàn viên, tư vấn pháp luật, thảo luận tại nơi làm việc... đã góp phần làm cho công đoàn gần hơn với người lao động, thiết thực hơn với cơ sở. Đây không chỉ là những con số, mà là tình cảm, trách nhiệm và sự sẻ chia rất cụ thể của tổ chức công đoàn đối với người lao động.

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, tôi ghi nhận, biểu dương và nhiệt liệt chúc mừng những kết quả quan trọng của giai cấp công nhân, đội ngũ công nhân, viên chức, lao động và tổ chức Công đoàn Việt Nam trong nhiệm kỳ qua.

Tuy nhiên, chúng ta cũng phải nhìn thẳng vào những hạn chế. Một số hoạt động công đoàn còn nặng hành chính, phong trào, chưa thật sự đi sâu vào những vấn đề người lao động cần nhất. Năng lực đại diện, đối thoại, bảo vệ quyền lợi người lao động ở một số nơi còn hạn chế. Công đoàn cơ sở ở không ít doanh nghiệp còn yếu, chưa đủ sức nắm bắt, phản ánh và giải quyết kịp thời những bức xúc của đoàn viên.

Đời sống của một bộ phận công nhân, nhất là lao động tại khu công nghiệp, khu chế xuất, lao động di cư, lao động phi chính thức, lao động phổ thông, lao động thời vụ còn khó khăn về thu nhập, nhà ở, trường học cho con, y tế, văn hóa, an sinh. Trong khi đó, chuyển đổi số, trí tuệ nhân tạo, tự động hóa đang làm thay đổi rất nhanh việc làm, kỹ năng và quan hệ lao động.

Những vấn đề đó đặt ra yêu cầu rất rõ: Công đoàn phải đổi mới nhanh hơn, sâu hơn, thực chất hơn. Công đoàn không thể mạnh nếu xa công nhân. Công đoàn không thể hấp dẫn nếu người lao động không thấy quyền lợi của mình được bảo vệ tốt hơn. Công đoàn không thể hiện đại nếu vẫn chủ yếu hoạt động bằng giấy tờ, hội họp và khẩu hiệu.

Thưa các đại biểu tham dự Đại hội,

Trong nhiệm kỳ tới, tôi đề nghị Công đoàn Việt Nam tập trung vào một số nhiệm vụ trọng tâm sau đây.

Thứ nhất, phải xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam hiện đại, lớn mạnh, xứng đáng là lực lượng tiên phong trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Người công nhân hôm nay không chỉ cần đôi bàn tay cần cù, mà còn cần tri thức, kỹ năng, kỷ luật, tác phong công nghiệp, năng lực làm chủ công nghệ và tinh thần đổi mới sáng tạo. Công đoàn phải cùng Nhà nước, doanh nghiệp, cơ sở đào tạo chăm lo nâng cao trình độ nghề nghiệp, kỹ năng số, kỹ năng thích ứng cho người lao động.

Mỗi công nhân phải có cơ hội học tập suốt đời. Mỗi khu công nghiệp phải là nơi không chỉ có nhà máy, mà còn có thiết chế văn hóa, nhà ở, trường học, y tế, môi trường sống an toàn, nhân văn. Chăm lo công nhân không chỉ là hỗ trợ lúc khó khăn, mà còn là tạo điều kiện để người lao động trưởng thành, tiến bộ và có tương lai tốt hơn.

Thứ hai, lấy đoàn viên, người lao động làm trung tâm của mọi hoạt động công đoàn.

Công đoàn sinh ra là để đại diện, chăm lo, bảo vệ người lao động. Vì vậy, mọi chương trình, kế hoạch, phong trào phải trả lời được câu hỏi: Người lao động được gì, quyền lợi nào được bảo vệ, khó khăn nào được tháo gỡ, tiếng nói nào được lắng nghe.

Hiệu quả công đoàn không chỉ đo bằng số cuộc họp, số văn bản, số phong trào, mà phải đo bằng niềm tin của đoàn viên, sự hài lòng của người lao động, chất lượng thỏa ước lao động tập thể, số vụ việc được bảo vệ thành công, mức độ cải thiện đời sống tại cơ sở.

Ở đâu người lao động, ở đó phải có công đoàn. Ở đâu quyền lợi chính đáng của người lao động bị ảnh hưởng, ở đó công đoàn phải có tiếng nói. Ở đâu có nguy cơ phát sinh tranh chấp lao động, ở đó công đoàn phải chủ động đối thoại, hòa giải, bảo vệ cái đúng, bảo vệ lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động.

Thứ ba, đổi mới mạnh mẽ công đoàn cơ sở, coi cơ sở là địa bàn quyết định sức sống của tổ chức Công đoàn.

Công đoàn cấp trên phải hướng mạnh về cơ sở, hỗ trợ công đoàn cơ sở về pháp lý, kỹ năng thương lượng, đối thoại, xử lý tranh chấp, truyền thông, dữ liệu và phương pháp vận động người lao động. Cán bộ công đoàn cơ sở phải gần công

nhân, hiểu công nhân, nghe được tiếng nói của công nhân, nói được tiếng nói của công nhân, dám bảo vệ công nhân bằng pháp luật, bằng đối thoại và bằng trách nhiệm.

Không thể để công đoàn cơ sở chỉ là nơi tổ chức phong trào, thu đoàn phí, phát quà dịp lễ, Tết. Công đoàn cơ sở phải là nơi người lao động tìm đến khi có vướng mắc về hợp đồng, tiền lương, bảo hiểm, an toàn lao động, điều kiện làm việc, nhà ở, đời sống gia đình và những vấn đề thiết thân hằng ngày.

Thứ tư, xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định, tiến bộ, góp phần giữ vững ổn định xã hội và môi trường phát triển đất nước.

Trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, lợi ích giữa Nhà nước, doanh nghiệp và người lao động phải được xử lý hài hòa. Doanh nghiệp phát triển thì người lao động phải có việc làm, thu nhập và điều kiện sống tốt hơn. Người lao động yên tâm, gắn bó, sáng tạo thì doanh nghiệp mới phát triển bền vững.

Công đoàn phải nâng cao năng lực giải quyết tập thể, đối thoại tại nơi làm việc, phòng ngừa tranh chấp từ sớm, từ cơ sở. Phản ánh của công nhân phải được lắng nghe trước khi trở thành bức xúc. Mâu thuẫn nhỏ phải được giải quyết trước khi tích tụ thành điểm nóng.

Chúng ta khuyến khích doanh nghiệp làm ăn hiệu quả, đổi mới sáng tạo, hội nhập sâu vào chuỗi giá trị toàn cầu; đồng thời phải yêu cầu doanh nghiệp tôn trọng pháp luật lao động, bảo đảm an toàn, vệ sinh lao động, đóng bảo hiểm đầy đủ, chăm lo đời sống người lao động. Đầu tư cho người lao động chính là đầu tư cho năng suất, thương hiệu và sự phát triển lâu dài của doanh nghiệp.

Thứ năm, xây dựng Công đoàn Việt Nam hiện đại, chuyên nghiệp, số hóa, minh bạch và đủ năng lực đại diện trong tình hình mới.

Công đoàn số không chỉ là có phần mềm quản lý đoàn viên. Công đoàn số phải giúp người lao động dễ dàng phản ánh kiến nghị, được tư vấn pháp luật, tra cứu quyền lợi, đăng ký hỗ trợ, tham gia khảo sát, đánh giá hoạt động công đoàn; giúp tổ chức công đoàn nắm chắc tình hình lao động, dự báo sớm tranh chấp, chăm lo đúng người, đúng việc, đúng thời điểm.

Đội ngũ cán bộ công đoàn phải được đào tạo chuyên nghiệp hơn về pháp luật lao động, giải quyết vấn đề mang tính tập thể, về an sinh xã hội, truyền thông số, dữ liệu, quản trị tổ chức và xử lý khủng hoảng. Cán bộ công đoàn phải có tâm với người lao động, có bản lĩnh trước khó khăn, có kỹ năng làm việc với doanh nghiệp, có khả năng thuyết phục và có uy tín trong công nhân.

Thứ sáu, Công đoàn phải tham gia tích cực hơn vào xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị và củng cố nền tảng xã hội của Đảng trong giai cấp công nhân.

Công đoàn phải làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, lòng yêu nước, ý thức công dân, kỷ luật lao động, đạo đức nghề nghiệp và khát vọng cống hiến cho đoàn viên, người lao động. Cần phát hiện, bồi dưỡng, giới thiệu nhiều công nhân ưu tú cho Đảng xem xét, kết nạp, để trong các nhà máy, công trường, khu công nghiệp, doanh nghiệp ngày càng có nhiều đảng viên là công nhân trực tiếp sản xuất, lao động sáng tạo, có uy tín với đồng nghiệp.

Thưa các đại biểu tham dự Đại hội,

Đảng và Nhà nước, Quốc hội, Chính phủ, cả hệ thống chính trị luôn đồng hành có trách nhiệm với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, với tổ chức công đoàn và với người lao động, chăm lo cuộc sống của người lao động, tạo môi trường làm việc, đào tạo nghề, bảo đảm an toàn lao động, chăm lo nhà ở, y tế, giáo dục...

Để Công đoàn Việt Nam hoàn thành tốt nhiệm vụ, tôi đề nghị các cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị-xã hội, cộng đồng doanh nghiệp tiếp tục quan tâm, phối hợp, tạo điều kiện thuận lợi để tổ chức Công đoàn hoạt động hiệu quả hơn.

Các cấp ủy, chính quyền phải coi chăm lo giai cấp công nhân là nhiệm vụ chính trị quan trọng; thường xuyên đối thoại, lắng nghe, giải quyết kịp thời kiến nghị chính đáng của công nhân, người lao động. Các chính sách về tiền lương, nhà ở, bảo hiểm, đào tạo nghề, an toàn lao động, thiết chế văn hóa công nhân phải được triển khai thực chất, có kiểm tra, giám sát, có kết quả cụ thể. Chung quanh cuộc sống của người lao động, của công nhân là xã hội, là hàng xóm, là phố phường, là khu dân cư, là gia đình, ông bà, bố mẹ, anh em, con cháu.

Ngay sau Đại hội, đề nghị Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam khẩn trương cụ thể hóa Nghị quyết Đại hội thành chương trình hành động rõ người, rõ việc, rõ trách nhiệm, rõ thời hạn, rõ kết quả; làm sao để tinh thần Đại hội đi vào từng cấp công đoàn, từng khu công nghiệp, từng doanh nghiệp, từng tổ sản xuất, từng đoàn viên và người lao động.

Thưa các đại biểu tham dự Đại hội,

Đất nước đang cần một giai cấp công nhân hiện đại hơn, bản lĩnh hơn, sáng tạo hơn. Người lao động đang cần một tổ chức Công đoàn gần gũi hơn, thiết thực hơn, mạnh mẽ hơn. Sự nghiệp phát triển đất nước đang cần sự đóng góp to lớn

hơn nữa của hàng chục triệu đoàn viên, công nhân, viên chức, người lao động cả nước.

Tôi tin tưởng rằng, với truyền thống vẻ vang của giai cấp công nhân Việt Nam; với bản lĩnh, trí tuệ, tinh thần đoàn kết và khát vọng vươn lên của người lao động; với quyết tâm đổi mới của tổ chức Công đoàn, Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XIV sẽ mở ra một giai đoạn phát triển mới mạnh mẽ hơn, thực chất hơn, hiệu quả hơn.

Xin chúc các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, các vị đại biểu, khách quý, bạn bè quốc tế, cùng toàn thể đoàn viên, công nhân, viên chức, lao động cả nước mạnh khỏe, hạnh phúc, thành công.

Chúc Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XIV thành công tốt đẹp.

Xin trân trọng cảm ơn.